

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 1365
Tarih : 22.01.2019

7944

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih DÖNMEZ** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Garo PAYLAN

HDP Diyarbakır Milletvekili

Günümüzde Türkiye'nin Aydın, Eskişehir ve Manisa gibi birçok yerine Jeotermal Elektrik Santrali (JES) yapılması planlanmakta ve buna yönelik faaliyetlerde bulunmaktadır. Öte yandan yöre halklarının bu durumu endişeyle karşıladığı, JES projeleri hakkında tartışmaların sürdüğü görülmektedir. JES'lerin bütün dünyada "çevre dostu" ve "temiz enerji" üretim biçimi olarak adlandırılır. Fakat JES'lerin bahsi geçen niteliklere sahip olabilmeleri için su ve hava üzerinde bıraktıkları etkilerin itinayla planlanması ve analiz edilmesi gerektiği düşünülmektedir. Aksi takdirde Karbondioksit, Amonyak, Borik Asit, Hidrojen Sülfür, Cıva gibi gazların havaya karışması, enerji üretimi esnasında kullanılan suyun kirlenmesi, kirlenen suyun bölgenin içme suyuna karışması ve de nitelikli tarım arazilerinin yok olması gibi riskler mevcuttur.

Basında yer alan haberlere göre Sanko Enerji Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından Manisa Salihli'nin Hacıbektaşlı Mahallesi sınırları içerisinde belirlenen 75 bin 874 m² büyüklüğündeki

gah

bir alana JES kurulmak üzere çalışmalara başlanmıştır. Ancak bölge halkı JES'in yaşam alanlarına ve bölgedeki en temel geçim kaynağı olan tarıma zarar verebileceğini düşünmektedir. Bölge halkının JES'e karşı yoğun itirazları, mücadeleleri ve mülki amirlerin devreye girmesi üzerine sondaj faaliyeti durdurulmuş, firma alandan çekilmiştir. Ancak, JES projesinin kesin akıbeti açıkça bilinmemektedir.

Bu bağlamda,

1. Sanko Enerji Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından sözü edilen bölgede başlatılan JES inşaatına halkın, sivil toplumun ve çevrecilerin itirazlarına rağmen devam edilecek midir? JES projesi tamamen durdurularak iptal mi edilmiştir?
2. Şirketin ÇED sonucunu beklemeden çalışmalara başladığı, bu bakımdan faaliyete başlanan inşaatın hukuksuz olduğu iddialar arasındadır. Bu doğru mudur? Doğruysa, bakanlığınızın ihmaldinden mi kaynaklanmıştır?
3. JES kurulması planlanmadan önce bu bölge Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) bakımından yeterli ve eksiksiz biçimde ele alınmış mıdır? Değerlendirme sonuçları yetkililerce detaylı incelemeye tabi tutulmuş ve bölge halkıyla paylaşılmış mıdır?
4. Türkiye'de hangi kullanımlar için ve ne ölçüde enerji ihtiyacı vardır? Salihli'de kurulması planlanan santral Türkiye'deki diğer enerji santrallerinin enerji üretim miktarları, kapasiteleri ve enerji kayıplarıyla birlikte düşünülerek, planlanarak mı projelendirilmiştir? Hâlihazırda faaliyet gösteren JES sayısı nedir?
5. Manisa örneği başta olmak üzere, JES projelerinin onay sürecinde bölgede yaşayan halkın önerileri, tepkileri, halk açısından zarar ve risk faktörleri sosyo-ekonomik bakımdan değerlendirilmekte midir?
6. Hali hazırda faaliyette olan JES'lerin ortaya çıkardığı çevreye ve halk sağlığına etkisi olan kirletici gazların (Karbondiyoksit, Amonyak, Borik Asit, Hidrojen Sülfür, Cıva) ulusal ve uluslararası hava kalitesi standartlarını geçip geçmediği ölçülmekte midir? Bu ölçümler ne sıklıkta yapılmakta; kamuya açık ve şeffaf biçimde paylaşılmakta mıdır?